

הלמריך, אברהרד ודונטה

(Eberhard And Donata Helmrich). גרמנים, חסידי אומות העולם. בעת המלחמה היה הל' רב-סרן בורמכט וראש חווה במחנה העבודה היראווקה (hyrawka) בדרוהוביץ' (Drohobycz) שבמזרח גליציה, ותפקידו היה לספק מוצרי מזון לצבא הגרמני. הל' ניצל הזדמנות זאת והעסיק גברים ונשים יהודים מגטו דרוהוביץ' והם היו יותר ממחצית מ-300 העובדים בחוותו. לפני-כן לא היה לרוב העובדים היהודים כול ניסיון בחקלאות. הל' הגן עליהם מפני מצודים לגירושם בהסתירו אחדים מהם בביתו, ואף סייע לשחרר עובדים יהודים שנאסרו, בנימוק שהם חיוניים לתפקודה התקין של החווה. כשהבין הל' שהגרמנים תיכננו את חיסולם של כול היהודים באזורו, רקמו הל' ורעייתו דונטה תוכנית להגניב כתריסר נערות יהודיות מחוץ לגבולות פולין, לציידן במסמכים מזוייפים שהוא סייע בהכנתם, ולשולחן לגרמניה כעוזרות בית אוקראיניות או פולניות שתעבודנה בבתי גרמנים. הל' ורעייתו תיאמו מיבצע מחתרתי זה ממרחקים גדולים – הוא בדרוהוביץ' ורעייתו ניהלה את הפעולה בברלין. דונטה הסדירה שהנערות שבחסותה לא תועסקנה כעוזרות בקרבת נשים אוקראיניות ופולניות אחרות, כדי למנוע חשד במוצאן. לכשנשאלו לאחר המלחמה על מניעיהם, אמרו הל' ורעייתו: 'היינו מודעים לחלוטין לסיכונים ולניגוד שבתחומי האחריות, אך הגענו למסקנה שעדיף לילדינו הורים מתים מאשר הורים מוגי-לב. אחרי שהחלטנו היו הדברים קלים יחסית. עשינו חשבון שאם נצליח להציל שני בני-אדם, נסגור חשבון עם היטלר, גם אם ניתפס, וכול אדם נוסף היה בגדר רווח שלנו.' ב-1965 העניק יד ושם לאברהרד הל' את התואר חסיד אומות העולם וב-1986 העניק את התואר לדונטה הל'.